

Geleceğin metropolünü kuracak mıyız?

Osmanlı İmparatorluğunda ilk hutbenin, genç Cumhuriyetimizde ilk köy enstitüsünün, ilk tarımsal araştırma enstitüsünün ev sahibi; ilk Türk otomobili Devrim ve ilk Türk lokomotif Karakurt'un üretim yeri olarak **ilklerin şehri: Eskişehir**.

Şüphe yok ki siz de yukarıdaki satırları okurken Eskişehir'in sıfatlarını andığınızı hemen fark ettiniz. Bu unvanlara baktığımızda geleceğimizi ilgilendiren en önemli satır başlarından biri, Eskişehir'in bu kimliği kazanmasında başrolün özel sektöre ait olduğudur. Çünkü bu ilklerin bir bölümü kamu eliyle gerçekleştirilmiş olsa da, bugünümüzü bile etkileyen önemli bir bölümünü girişimci Eskişehirliilere borçluyuz.

Biliyoruz ki girişimcilik bir kültür ve biz ona sahibiz. O halde geleceğimizle ilgili kaygı duymamız yersiz mi? Maa-lesef hayır.

Dünyanın yeni gücü: Bilgi

"Güneş dünyadan ne kadar uzaktadır?" sorusu 19. yüzyıla dek dünyanın en popüler sorularından biri oldu. Dünyanın tüm büyük devletleri olduğu gibi (Osmanlı İmparatorluğu da dahil) İngiltere de bu sorunun doğru yanıtını bulmak için kaynaklarını seferber etti ve nihayet 18. yy. ortalarında geçmiştekilerden daha doğru bir yöntemi ortaya koydu:

Venüs her birkaç yılda bir dünyayla güneş arasından geçer, bu geçişin süresi gözlemcinin açısındaki küçük farklar nedeniyle farklı görünecektir. Eğer aynı geçiş için farklı kıtalardan

çok sayıda gözlem yapılırsa, basit trigonometriyle dünyanın güneşe uzaklığı tam olarak ölçülebilecektir.

The Royal Society of London for the Improvement of Natural Knowledge (Doğa Bilgisinin Geliştirilmesi için Kraliyet Topluluğu) o gün için imkansız kabul edilen bir seyahat planladı ve bir gemiyi güneybatı Pasifik Okyanusuna göndermeye karar verdi.

Elbette bu seyahat eşi görülmemiş derece maliyetliydi ve seyahati sadece bu gözlem için kullanmak anlamsızdı. O nedenle gökbilim ve botanik başta olmak üzere sekiz farklı alandan bilim insanlarından oluşan bir ekip kuruldu ve komutası denizci, etnograf ve coğrafyacı James Cook'a verildi.

1768'de İngiltere'den ayrılan ekip 1769'da Tahiti'de Venüs'ün geçişini gözledi; Pasifik adalarında incelemeler yaparak Avustralya ve Yeni Zelanda'ya uğradı ve 1771'de İngiltere'ye döndü. Döndüklerinde beraberlerinde dünyanın en büyük coğrafi,

Arda Genç
Eskişehir Ticaret Odası
Genel Sekreter Yardımcısı

meteorolojik, botanik, zoolojik ve antropolojik verisi vardı. Denizlerde seyretmenin en büyük engeli olan iskorpit hastalığının çözümünü bulmuşlardı ve Avustralya ve Yeni Zelanda'yla birlikte onlarca Pasifik adası İngilizlerin kontrolüne girmişti.

Batı dünyası elbette birden bire dünyayı keşfetmeye karar vermedi. Örneğin 15. yüzyılda İtalyan Amerigo Vespucci, Kolomb'un Hindistan zannettiği yerin yeni bir kıta oldu-

ğunu ispatladı ve kıtaya adını verdi. Yine bu tarihten itibaren Fransızlar, Portekizliler, İspanyollar ve İngilizler Amerika'da koloniler kurdular. Artık dünya haritaları eskiden olduğu gibi sadece bilinen yerlerden oluşmuyor; bilinenden çok daha fazla boşluğu kapsıyordu.

Batı dünyası yeni yerler keşfetmenin ve yeni şeyler öğrenmenin zenginliğin kaynağı olduğunu fark etmişti ve yeni dünya düzenini kurmuştu bile! Bu seyahatten sonra mutlak güç bilgi dünyamıza egemen hale geldi.

Keşif devam ediyor: Bilgi güçtür!

19. yüzyılın başında modern insanın varlığından haberdar olmadığı tek bir karış toprak kalmamıştı. Tarımdan sonra modern endüstriyi geliştiren modern insan, hep daha fazla üretmenin ve daha fazla kar etmenin yollarını aradı. Buharlı kazan ve üretim bantları bu amaca hizmet ettiler. Modern ekonomi artık işliyordu. Yeni kıtaları keşfederek ticarette avantaj sağlayanlar, artık bilgiyi kullanarak yenilik yapmanın peşindeydi. Tıpkı 15. yüzyılda olduğu gibi, bilgi para kazanırmaya devam ediyordu.

Tayvan: Bilgi imparatorluğu

Günümüzün ekonomik koşullarını en doğru açıklayacak örneklerden biri Tayvan'dır. Çin'in güney doğusunda bulunan ülke, 1979'dan bu yana dünyanın neredeyse hiçbir ülkesinde tanınmıyor ve BM'de söz sahibi değil. Dünyanın süper gücü Çin'le başı belada ve tüm bu sorunlarla baş etmesi gereken sadece 23 milyon nüfusa sahip. (Yani ülkemizin neredeyse dörtte biri)

Madalyonun diğer yüzü ise görünenin çok ötesinde. Tayvan bugün dünyanın teknoloji tedarikçisi konumunda bulunuyor. **Ülkede her 35 saniyede bir diz üstü bilgisayar üretiliyor.** Yazılım konusunda dünya devlerinin tedarikçisi ve artık inovasyona yön verir pozisyona gelmiş durumda. Bu

Global Innovation Index 2016 rankings

Country/Economy	Score (0-100)	Rank	Income	Rank	Region	Rank	Efficiency Ratio	Rank	Median: 0.65
Switzerland	66.28	1	HI	1	EUR	1	0.94	5	
Sweden	63.57	2	HI	2	EUR	2	0.86	10	
United Kingdom	61.93	3	HI	3	EUR	3	0.83	14	
United States of America	61.40	4	HI	4	NAC	1	0.79	25	
Finland	59.90	5	HI	5	EUR	4	0.75	32	
Singapore	59.16	6	HI	6	SEAO	1	0.62	78	
Ireland	59.03	7	HI	7	EUR	5	0.89	8	
Denmark	58.45	8	HI	8	EUR	6	0.74	34	
Netherlands	58.29	9	HI	9	EUR	7	0.82	20	
Germany	57.94	10	HI	10	EUR	8	0.87	9	
Korea, Rep.	57.15	11	HI	11	SEAO	2	0.80	24	
Luxembourg	57.11	12	HI	12	EUR	9	1.02	1	
Iceland	55.99	13	HI	13	EUR	10	0.98	3	
Hong Kong (China)	55.69	14	HI	14	SEAO	3	0.61	83	
Canada	54.71	15	HI	15	NAC	2	0.67	57	
Japan	54.52	16	HI	16	SEAO	4	0.65	65	
New Zealand	54.23	17	HI	17	SEAO	5	0.73	40	
France	54.04	18	HI	18	EUR	11	0.73	44	
Australia	53.07	19	HI	19	SEAO	6	0.64	73	
Austria	52.65	20	HI	20	EUR	12	0.73	43	
Israel	52.28	21	HI	21	NAWA	1	0.81	23	
Norway	52.01	22	HI	22	EUR	13	0.68	55	
Belgium	51.97	23	HI	23	EUR	14	0.78	27	
Estonia	51.73	24	HI	24	EUR	15	0.91	6	
China	50.57	25	UM	1	SEAO	7	0.90	7	
Malta	50.44	26	HI	25	EUR	16	0.98	2	
Czech Republic	49.40	27	HI	26	EUR	17	0.82	21	
Spain	49.19	28	HI	27	EUR	18	0.72	48	
Italy	47.17	29	HI	28	EUR	19	0.74	33	
Portugal	46.45	30	HI	29	EUR	20	0.75	31	
Cyprus	46.34	31	HI	30	NAWA	2	0.79	26	
Slovenia	45.97	32	HI	31	EUR	21	0.74	39	
Hungary	44.71	33	HI	32	EUR	22	0.83	17	
Latvia	44.33	34	HI	33	EUR	23	0.78	28	
Malaysia	43.36	35	UM	2	SEAO	8	0.67	59	
Lithuania	41.76	36	HI	34	EUR	24	0.63	75	
Slovakia	41.70	37	HI	35	EUR	25	0.74	36	
Bulgaria	41.42	38	UM	3	EUR	26	0.83	16	
Poland	40.22	39	HI	36	EUR	27	0.65	66	
Greece	39.75	40	HI	37	EUR	28	0.61	84	
United Arab Emirates	39.35	41	HI	38	NAWA	3	0.44	117	
Turkey	39.03	42	UM	4	NAWA	4	0.84	13	

nedenle 2017 yılı Mayıs ayı verilerine göre **ülkede kişi başına milli gelir 25.000 \$** düzeyinde.

Öyle ki ABD Başkanı Donald Trump tüm tepkilere rağmen, seçilir seçilmez Tayvan lideri Tsai Ing-wen'i arayarak birlikte çalışma iradesini iletti.

Peki ya Eskişehir. İlklerin şehri olmaya devam edecek miyiz?

Bildiğimiz gibi 2012 yılında açıklanan ve Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılında ulaşmamız gereken hedefleri derleyen stratejiye göre, 2023 yılında gerçekleştirmemiz gereken ihracat 500 milyar dolardır ve 2023'te dünyanın en büyük 10 ekonomisi içinde yer almamız öngörülmektedir.

Basit bir hesaplama, sadece ihracat hedefine sağlayacağımız katkı için Eskişehir'in ihracatını 3 kattan fazla arttırmamız gerekiyor.

Her yıl gerçekleştirilen **Küresel İnovasyon Endeksi raporunun'** bu yıl 9'uncusu Cornell Üniversitesi, INSEAD (The Business School for the

http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2016.pdf

World) ve Dünya Fikri Haklar Örgütü (WIPO) işbirliği ile hazırlandı ve 128 küresel ekonominin inovasyon performansı değerlendirildi. Ülkemiz bu endekste 42. sırada yer alıyor. Evet, durumumuz çok parlak sayılmaz; ancak umutsuz olacak noktada da değiliz.

Dolayısıyla eğer hedeflerimize ulaşma konusunda kararlıysak **tek kurulumumuz bilgiye yatırım yapmak!**

Bu konuda **Microsoft'un kurucusu Bill Gates'in** Mayıs ayında kişisel bloguna yaptığı açıklamaya dikkat çekmek istiyorum. Gates'e göre geleceğe yön verecek 3 temel alan **yapay zeka, enerji ve biyolojik bilimler.**

Diğer deyişle bu alanlarda yenilik yaratmak üzere yatırım yapan kişi, şirket, ülke ya da kentler, mutlaka katma değer edinecekler. Bu yüzden Eskişehirli girişimcilerin de bu alanlarda yatırım planlamaları, kentimizin gelecekte sahip olacağı karakter için büyük önem arz ediyor.

Ne de olsa Eskişehir elektrik üreten asfalt ya da süper verimli güneş panelleri gibi büyük fikirlere çok alışık. Öyle değil mi?